

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2023

IT-TMIEN SENA

IL-MALTI

IL-HIN: Saghtejn

L-Isem u l-Kunjom: _____

Il-Klassi: _____

Għall-istudent/a:

1. Wieġeb il-mistoqsijiet kollha kif mitlub/a.
2. Ortografija, punteġġjatura, sintassi, ideat u preżentazzjoni tajbin jgħinuk biex tikseb riżultati aħjar.

Għall-għalliema:

II-MARKI	It-Taħdit	15	
	Il-Fehim mill-Qari	20	
	Il-Metalingwa	10	
	Il-Kitba	25	
	Il-Letteratura	20	
	Is-Smigh	10	
	IT-TOTAL	100	

Kummenti:

Taqsim A: IL-FEHIM MILL-QARI

(20 marka)

Aqra sewwa din is-silta u wieġeb il-mistoqsijiet dwarha.

L-ISKELETRU TA' FUQ IL-BJUT

Veru qabżitli! Ma kienx mument li dħalt bħala waħx nigri fuq il-bjut, biex bil-passi tiegħi nwerwer lil min ikun taħt is-saqaf. Tasew ngħir għal shabi l-oħra, ilkoll komdi ġo xi palazz, villa jew kastell; waqt li jien dejjem waħdi fuq il-bjut. Shabi jkollhom is-sodisfazzjon li jaraw lill-bnedmin jinħasdu u jitwerwru minnhom. (par. 1)

Jien skeletru... għadam biss! L-imghallem tiegħi għażilni għal fuq il-bjut għax jien nagħmel l-aktar ħoss. Imma kultant **mis-saba' jieħu l-id**. Veru li għadmi jfaqqa' u jčekček ma' kull pass, iżda ma niflaħx noqgħod naqbez il-bjut. Kemm tiflaħ iddum waħdek fuq il-bjut, fix-xita u x-xemx, fl-irjieħ u l-maltempati! Qatt smajtu 'l min igerger mill-**kesħa xxoqq l-għadam**...? Staqsu lili x'jiġifieri! Ikolli nidħol nitgezzez ġo xi barumbara tinten tal-ħamien. (par. 2)

Iddejjaqt nigri fuq il-bjut. Darba tfixkilt u waqagħli l-għadam kollu ta' driegħi tal-lemin. Domt lejl shiħ inpoġġih f'postu għadma, għadma, b'idi x-xellugija... nirtogħod bil-qatgħa li ħadt u bil-biza' li ma mmurx inqieghed xi għadma ħażin. (par. 3)

U xi ngħidu għat-tankijiet tal-ilma? Fuq il-bjut dejjem tara xi tank daqs dinja. Hawn bnedmin vera traskurati. Suppost li kull tank tal-ilma jkun mghotti bil-għatu. Imma xi ħadd gustuż ħallieh mikxuf. Bqajt dieħel ġo fih u mad-daqqa waqagħli x-xedaq ta' taħt ġol-ilma. Ħadt battikata nistad għal snieni u drasi minn ġo qiegh it-tank. Id-darsa tal-għaqal bqajt ma sibthiex! Meta sar jaf l-imghallem tgħidx kemm inkieni u qalli li tasew tlift għaqli kollu! (par. 4)

Imma ma nistax nibqa' sejjer hekk. Dan l-aħħar tlabt lill-imghallem biex minn fuq il-bjut jittrasferini għač-čimiterju tar-raħal biex inkun aħjar. Hemm dejjem issib ma' min tgħid kelma għax kuljum jaslu nies ġodda. U meta jkun il-maltemp dejjem tista' tinzel tieħu nagħsa ġo xi qabar vojt. Barra minn hekk, fič-čimiterju nkun nista' nwerwer lid-deffien jew lir-reffiegħa. Dawk ma jistgħux jaħilfu li ma jersqux 'l hemm ġew iżjed, għax dak ħobżhom. Nittama li l-imghallem **ma jiġinix bid-dgħajsa** biex jaččetta l-applikazzjoni tiegħi. (par. 5)

(addattament ta' storja tal-Waħ-Waħ-Waħx ta' Trevor Żahra)

Wieġeb il-mistoqsijiet fi kliem skont is-silta li qrajt.

1. Min taħseb li qed jitkellem fis-silta?

i. Trevor Żahra ☐

ii. sid ta' xi dar/palazz ☐

iii. skeletru ☐

20

(marka)

2. Għaliex l-iskelettu kien joqgħod jġri fuq il-bjut?

_____ (marka)

3. X'vantagġ kellhom sħabu li kienu jkunu aħjar minnu?

_____ (marka)

4. X'kellu speċjali dan l-iskelettu biex l-imgħallem għażel lilu biex joqgħod jġri fuq il-bjut?

_____ (marka)

5. Fejn kien jistkenn l-iskelettu fix-xita u l-kesħa?

_____ (marka)

6. Ġo xiex baqa' diehel darba l-iskelettu u xi ġralu wara?

_____ (2 marki)

7. X'tilef l-iskelettu fl-incident li kellu fuq il-bejt?

_____ (marka)

8. Semmi **żewġ** raġunijiet għaliex l-iskelettu xtaq imur iċ-ċimiterju.

_____ (2 marki)

9. Fl-opinjoni tiegħek taħseb li l-imgħallem kien se jhallih imur hemmhekk? Għaliex taħseb hekk?

_____ (2 marki)

10. Sib kelma/kliem mis-silta li tfisser/jfissru l-istess bħal: (3 marki)

a. xbajt (*par. 1*) = _____

b. tank kbir ħafna (*par. 4*) = _____

ċ. nbażża' (*par. 1 jew 5*) = _____

11. Aghzel it-twegjiba t-tajba li tfisser dawn l-espressjonijiet fil-kuntest tas-silta:
(3 marki)

a. Imma kultant (l-imghallem) **mis-saba' jiehu l-id**. (par. 2):

- i. l-imghallem kien sikwit jiehu b'id l-iskelettu. ☐
- ii. kien ihoss kesha kbira f'subghajh. ☐
- iii. kien wiċċu tost, jippretendi hafna mill-iskelettu. ☐

b. Qatt smajtu 'l min igerger mill-**kesha xxoqq l-għadam**? (par. 2):

- i. kesha kbira li ma tissapportihex. ☐
- ii. kesha li thossok komdu fiha. ☐
- iii. kesha li tagħmel il-ġid lill-għadam. ☐

ċ. Nittama li l-imghallem **ma jiginix bid-dghajsa** biex jaċċetta l-applikazzjoni tiegħi.
(par. 5):

- i. l-applikazzjoni tasal bil-baħar. ☐
- ii. l-imghallem jibagħtu jaħdem fuq dgħajsa. ☐
- iii. l-imghallem joqgħod iġiblu hafna skużi. ☐

Għall-użu tal-għalliema biss (ara l-iskema tal-marki):			
♦ Marki għall-ortografija/punteġġjatura:	2	1	0

IL-METALINGWA

1. Imla l-vojt tas-silta skont kif mitlub fil-parentesi. L-ewwel waħda hija lesta bħala eżempju.

10

(4 marki)

Ftit (**plural** ta' ġurnata) **granet** ilu mort ġirja (**partiċella bl-artiklu**) _____ rota sal-Buskett. (**negattiv tal-Verb** seta') _____ insuq hafna għax

kienet għadha kemm tagħmel ix-xita.

Iltqajt ma' mara hafna (**komparattiv ta' żgħir**) _____ minn nannti li kellha żewġ (**plural determinat ta' baqra**) _____ marbuta b'ħabel. Sellimtilha, xejritli u baqgħet niezla 'l isfel.

2. F'kull sentenza għandek issib **żball ortografiku**. Aqta' linja taħtu u wara ikteb is-sentenza b'mod tajjeb fl-ispazju provdut taħt. (3 marki)

a. Salvu kien joqot hdejn il-kappella ta' San Sidor.

b. Ilbieraħ iltgajt ma' studenta mill-Libja.

ċ. Aħna xorta ħriċna nilagħbu fil-bitħa.

3. Ikteb is-sentenzi bil-punteġġjatura meħtieġa. (3 marki)

Morna nieklu fil-pizzerija l-ġdida li jismha 'pizzital'. Resaq fuqi l-wejter u staqsietni, "X'se tixrob?" Jien għidtlu, Ilma kiesaħ. Il-menù kien mimli pizez differenti fosthom bit-tigieġ bil-papra u bil-ħaruf. Kif wasal l-ilma l-wejter qalli, "X'pizza tixtieq" Jien weġibtu, Nixtieq waħda bil-papra. Kemm kienet tajba

[illegible]

Taqsim B: IL-KITBA

♦ Ikteb bejn **120 u 150 kelma** dwar **WIEHED** minn dawn is-sugġetti:

25

1. Dakinhar li ltqajna ma' saħħara.

Għajnuniet biex tikteb il-kitba:

- Ma' min kont dakinhar? Fejn kontu? X'hin kien... matul il-ġurnata / filgħaxija / billejl?
- Għaliex taħsbu li kienet saħħara? Qaltikom hi? Kif kienet tidher minn barra?
- Tkellmet magħkom? X'qaltikom? Stednitkom biex tmorru magħha? Għamlet/kellha xi ħaġa mhux tas-soltu?
- Beżżgħetkom b'xi ħaġa jew ħadtu gost biha? Lesti terġgħu tiltaqgħu magħha jew le? Għaliex?

JEW

2. Ħadt sehem f'tournament sportiv ta' ġurnata. Ikteb kif kienet imqassma l-ġurnata u kif hassejtek matulha.

Għajnuniet biex tikteb il-kitba:

- X'ġurnata kienet? Kif kien it-temp? Fejn sar it-tournament?
- Minn x'hin sa x'hin kellu jkun it-tournament?
- X'tip ta' sport kien hemm? Kif kien it-tim tagħkom?
- Min seta' jieħu sehem? X'attivitajiet kien hemm?
- Kien hemm ħin għat-taħriġ / tal-mistrieħ? Kemm dam?
- Kif mortu fil-logħob... irbaħtu jew tliktu? Kif hassejtek?
- X'gara fi tmiem il-ġurnata? Inghatajtu xi ċertifikat, midalja jew tazza?

JEW

3. Ikteb rapport dwar attività sportiva organizzata mill-Kunsill tal-Istudenti tal-iskola tiegħek.

Għajnuniet biex tikteb il-kitba:

- Meta u fejn saret din l-attività sportiva?
- Min seta' jieħu sehem fiha ... l-istudenti u/jew il-ġenituri?
- Kien hemm postijiet minn fejn seta' jinxtara l-ikel u x-xorb? X'tip ta' ikel/xorb kien hemm għall-bejgħ?
- Liema kienet l-iktar attività li marret tajjeb ma' kulhadd?
- Kemm damet l-attività?
- Kien hemm xi premjazzjoni jew tqassim ta' midalji/tazzi?
- Sar xi diskors fl-aħħar u minn min? Mill-Kap tal-iskola u/jew President tal-Kunsill tal-Istudenti? X'qalu speċjali?

JEW

4. ... u žgur li lejn dak il-post ma nergax immur.

Għajnuniet biex tikteb il-kitba:

- X'post kien? Hemmhekk kont waħdek, mal-ħbieb jew mal-ġenituri?
 - X'ġara? Kif ħassejtek f'dak il-post dak il-ħin? Għaliex?
 - Għaliex iddeċidejt li ma tergax tmur hemm?
 Ħassejt / rajt xi ħaġa mhux tas-soltu?
 - Id-deċiżjoni li ħadt kienet l-istess bħal tal-oħrajn?
 - Taħseb li kienet deċiżjoni tajba? Għaliex?
-

Numru tal-għażla tal-kitba: _____

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

il-komponent jista' jitkompla f'pagna 11 ►►►

Taqsimat Ċ: IL-LETTERATURA

20

► IL-POEŻIJA

Aqra din il-poeżija u wara aħdem it-taħriġ dwarha.

(10 marki)

UFF! ta' Immanuel Mifsud

Uff x'għamlulna fit-triq tagħna!
Kellna sigra neħħewhielna,
I-għasfur tagħna beda jibki –
ħaseb illi serquhielna.

Uff xi dwejjjaq, x'se jagħmlulna!
Qed itellgħu torri għoli.
Issa x-xemx se tistaħbhili.
Ma rridux nilagħbu noli!

5

Uff xi dwejjjaq, x'gew qalulna!
Li din l-għalqa se jibnuha.
Mhux se jkollna fejn nilagħbu.
Daqsxejn arja nitilfuha.

10

"Ej, tal-gaffa, ieqaf naqra
u lil kliemi agħtih widen:
qed tismagħni kemm qed nisgħol?
Kliemi smajtu? Kliemi ižen."

15

1a. X'taħseb li huwa **t-ton tal-poeta** tul il-poeżija?

- i. ta' ferħ ☐
- ii. ta' dwejjjaq ☐
- iii. ta' vjolenza ☐
- iv. ta' apprezzament ☐

b. Ikteb ir-raġuni għaliex għamilt din l-għażla.

(2 marki)

2a. Il-poeżija fiha versi ta' i. 7 sillabi ☐ ii. 8 sillabi ☐ iii. 9 sillabi ☐

b. Għalhekk il-vers jissejjjaħ i. settenarju ☐ ii. ottonarju ☐ iii. novenarju ☐
(2 marki)

3a. Mill-poeżija sib u iktib **żewġ kelmiet** li jirrimaw (jaqblu) flimkien.

_____ (marka)

b. Spjega kif il-poeta qed iħaddem ir-rima (versi jaqblu f'kull strofa) fil-poeżija.

_____ (marka)

4. **"L-għasfur tagħna beda jibki"** (v. 3). Din tissejjaħ

i. personifikazzjoni ☐

ii. similitudni ☐

iii. alliterazzjoni ☐

(marka)

5. Il-poeta jidher li mhux qed jieħu gost bil-gaffa. F'madwar **30 kelma** spjega għaliex u jekk inti taqbilx miegħu jew le.

_____ (2 marki)

6. X'taħseb li ried ifisser meta l-poeta fl-aħħar qal, **"Kliemi ižen."**? (v.16)

i. Biex joqogħdu attenti kif jitkellmu. ☐

ii. Biex jaħseb bis-serjetà fuq dak li qed jgħid. ☐

iii. Biex tal-gaffa ma jhaffirx fil-fond ħafna. ☐

iv. Biex ma tantx jitkellem waqt ix-xogħol. ☐

(marka)

►IL-PROŻA

Aqra din is-silta u wara aħdem it-taħriġ.

(10 marki)

Mal-ġirien ir-Ronnie dejjem għamel li seta' biex imur tajjeb. Kien isellem lil kulhadd iżda ma jkellem lil hadd, ħlief meta ma setax jagħmel ieħor. **"Hbieb kulhadd u hbieb hadd,"** kien iħobb jgħid. U mhux l-ewwel darba li hadha ma' martu għax kienet tiegħa tpaċpaċ ma' dawk li jingabru qaqoċċa mal-vann tal-ħobż u tal-ħaxix.

- 5 La hu ma kienx jimpurtah x'jagħmel haddieħor, lanqas ma ried li haddieħor jilħaqlu salibu. Hekk għex ir-Ronnie tul is-sittax-il sena li kien ilu joqgħod ir-raħal.

Hekk għex. Sa ma miet is-Sur Tonin, li kien joqgħod fil-mezzanin ta' hdejh, u giet toqgħod minflok familja storbuża ta' omm, missier, ziju u tlett itfal. Bilkemm laħqu rifsu ġewwa li ma bdewx ikissru dak li sabu biex ibiddlu l-istruttura tal-bini.

- 10 Il-missier kien għaqqad kemxa ġmielha kemm kien ilu jaħdem mal-Amerikani fuq rigħ taż-żejt. Kien idum fuq il-baħar xahar u nofs u jiġi lura għal tliet ġimgħat. Imma f'dawk it-tliet ġimgħat **kulma kien idurlu f'moħħu kien jagħmlu.** U kien jiftaħar b'ħalq daqsieħ bil-proġetti li kellu f'moħħu. Biddel it-twieqi tal-injam u għamilhom tal-aluminju, kesa l-faċċata bl-irħam, waħħal ħabbata tal-bronż b'ras ta' ljunfant u dawwar iċ-ċnut bil-balavostri. Rabat kelb tal-għassa donnu ljun sfrattat fuq il-bejt, li kull darba li jisma' ħoss jew jara xi qattus għaddej kien iġennen triq bl-inbiħ.
- 15

(addattament tan-novella *Il-Kamra tal-Bambù* ta' Joe Friggieri)

1. Liema taħseb li huwa l-karattru prinċipali ta' din is-silta? (*Immarka t-twegiba t-tajba.*)

- i. ir-Ronnie ☐
- ii. il-mara tar-Ronnie ☐
- iii. is-Sur Tonin ☐
- iv. ir-raġel li mar joqgħod hdejn ir-Ronnie ☐

(marka)

2. Immarka **żewġ kwalitajiet** li taħseb joqogħdu ħafna għall-karattru tar-Ronnie.

- i. jaf imur ħafna man-nies ☐
- ii. ta' ftit kliem ☐
- iii. ħsiebu f'dak li jagħmlu n-nies ☐
- iv. mhux soċjevoli ☐
- v. karitattiv jew dak li jkollu jagħithulek ☐

(2 marki)

3. Ir-Ronnie kien iħobb jgħid **"Hbieb kulhadd u hbieb hadd"** (linji 2-3). Xi jfisser dan?

_____ (marka)

4. (Il-missier li ġie joqgħod hdejn ir-Ronnie) **"kulma kien idurlu f'moħħu kien jagħmlu."** X'figura tad-diskors qed juża l-awtur hawnhekk.

- i. similitudni ☐ ii. metafora ☐ iii. alliterazzjoni ☐ (marka)

5. Fl-aħħar paragrafu l-awtur uża **similitudni** biex jiddeskrivi l-kelb. Ikkuppjaha u iktib x'effett ried joħloq biha l-awtur.

_(2 marki)

6. Fit-tliet ġimghat li kien jiġi dak il-missier li mar joqgħod f'dak li darba kien il-mezzanin tas-Sur Tonin, kien jagħmel ħafna tibdil. Ikteb dwar dan it-tibdil f'madwar **30 kelma** u għid minn fejn kien iġib il-flus biex jagħmel dan.

(3 marki)

Il-komponent jista' jitkompla fuq dawn il-linji:

IL-FEHIM MIS-SMIGH: IL-KIWI

10

Taħriġ A: Imla l-vojt skont dak li smajt fis-silta.

(4 marki)

1. Il-preżenza tal-kiwi fil-_____ ta' New Zealand hi unika.
2. Il-kiwi huwa differenti minn għasafar oħra għax _____.
3. Bħall-qattus, il-kiwi għandu l-_____ fuq munqaru.
4. It-temperatura tal-kiwi hija ta' _____ grad Celsius.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Taħriġ B: Immarka t-twegiba t-tajba ☒ skont dak li smajt fis-silta. (3 marki)

5. Il-kiwi huwa meqjus bħala għasfur nocturn għax:
 - i. jitma' lill-frieħ tiegħu bil-lejl. ☐
 - ii. joħroġ ifittex x'jiekol bil-lejl. ☐
 - iii. bil-lejl ma jsaffarx. ☐
 - iv. kapaċi jara ħafna matul il-lejl. ☐
6. Liema minn dawn jiekol il-kiwi? (Immarka risposta **WAHDA** biss.)
 - i. għasafar żgħar ☐
 - ii. weraq ☐
 - iii. bebbux ☐
 - iv. ġrieden ☐
7. Liema minn dawn is-sensi huwa l-iktar batut fil-kiwi?
 - i. il-ħars (il-viżta) ☐
 - ii. is-smigh ☐
 - iii. ix-xamm ☐
 - iv. it-togħma ☐

Taħriġ Ċ: Immarka VERU jew FALZ skont dak li smajt fis-silta.

(3 marki)

		VERU	FALZ
8.	L-ajkla hija waħda mill-għedewwa li għandu l-kiwi.		
9.	Meta jsib ruħu f'diffikultà l-kiwi jibda jsaffar u jsabbat saqajh.		
10.	Il-kiwi huwa msejjaħ hekk għax iħobb jiekol ħafna l-frotta li jisimha bħalu.		

TMIEM IL-KARTA